DOMSTOLENS BESLUT
den 30 juni 1997 *

I mål C-66/97,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Tribunal Cível da Comarca de Lisboa, att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Banco de Fomento e Exterior SA

och

Amândio Maurício Martins Pechim,

Maria da Luz Lima Barros Raposo Pechim,

Confecções Têxteis de Vouzela Ld.ª (CTV),

angående tolkningen av artiklarna 59, 90 och 92 i EG-fördraget,

meddelar

* Rättegångsspråk: portugisiska.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena G. F Mancini, J.C. Moitinho de Almeida (referent), J. L Murray och L. Sevón samt domarna C.N. Kakouris, P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm, M. Wathelet och R. Schintgen,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Tribunal Cível da Comarca de Lisboa har genom beslut av den 29 januari 1997, som inkom till domstolen den 17 februari 1997, begärt att domstolen i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget skall meddela ett förhandsavgörande avseende fem frågor om tolkningen av artiklarna 59, 90 och 92 i EG-fördraget.

2 Detta beslut har fattats inom ramen för en tvist som är anhängig vid Tribunal Cível da Comarca de Lisboa, i vilken den domstolen redan har hänskjutit fem frågor som är identiska med frågorna i förevarande mål. Dessa frågor har gett upphov till domstolens beslut av den 13 mars 1996 i mål C-326/95, Banco de Fomento e Exterior (REG 1996, s. I-1385).

3 Domstolen påminner om att tvisten vid den nationella domstolen avser ett förfarande om indrivning av en fordran som har inletts av Banco de Fomento e Exterior SA (nedan kallad BFE) gentemot Amândio Maurício Martins Pechim, Maria da Luz Lima Barros Raposo Pechim och Confecções Têxteis de Vouzela Ld.ª.

4 I det ovannämnda målet C-326/95 gjorde svarandena i målet vid den nationella domstolen gällande att det förfarande som hade fullföljts av BFE var rättsstridigt på grund av att lagdekret nr 41957 av den 13 november 1958 (*Diário do Governo*, andra halvåret 1958, s. 558, nedan kallat lagdekretet) — som ger BFE ett stort antal privilegier, i synnerhet möjligheten att driva in fordringar enligt det indrivningsförfarande som föreskrivs för skatteärenden och att i detta syfte betrakta skuldförbindelsen i form av ett utdrag ur bankens räkenskapsböcker som en exekutionstitel — stred mot gemenskapsrättens regler om frihet att tillhandahålla tjänster och mot konkurrensrätten. De föreslog därför att den nationella domstolen skulle ställa följande frågor till domstolen:

"1) Skall Banco de Fomento e Exterior SA anses vara ett 'företag' och särskilt ett 'offentligt företag', närmare bestämt med avseende på artiklarna 90 och 92 i Romfördraget?

2) Kan Banco de Fomento e Exterior SA:s privilegier i förhållande till konkurrenterna anses vara 'statligt stöd' i den mening som avses i artikel 92 i Romfördraget?

3) Skall sådana förmåner anses vara inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom gemenskapen i den mening som avses i artikel 59 i Romfördraget?

4) Har nämnda artiklar (artiklarna 59, 90.1 och 92.1) i Romfördraget direkt effekt och kan de således åberopas av utsökningsgäldenären i detta mål?

5) Har Romfördragets regler företräde framför nationell rätt som strider mot dem samt gör de dessa nationella rättsregler ogiltiga?"

5 I sitt första beslut om hänskjutande beslutade den nationella domstolen att förklara målet vilande tills de frågor hade granskats som svarandena vid den nationella domstolen hade föreslagit att man skulle begära förhandsavgörande av.

6 I det ovannämnda beslutet i målet Banco de Fomento e Exterior påminde domstolen om att när en tolkningsfråga uppkommer vid en domstol i en medlemsstat får den domstolen enligt artikel 177 andra stycket i EG-fördraget begära att EG-domstolen meddelar ett förhandsavgörande, om den anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att döma i saken.

7 Enligt domstolens rättspraxis kräver behovet av att komma fram till en tolkning av gemenskapsrätten som är användbar för den nationella domstolen att denna anger den bakgrund och de tillämpliga bestämmelser till vilka de frågor hänför sig som den ställt eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter på vilka dessa frågor grundas (se bland andra dom av den 26 januari 1993 i de förenade målen C-320/90, C-321/90 och C-322/90, Telemarsicabruzzo m. fl., Rec. 1993, s. I-393, punkt 6, beslut av den 19 mars 1993 i mål C-157/92, Banchero, Rec. 1993, s. I-1085, punkt 4, av den 9 augusti 1994 i mål C-378/93, La Pyramide, Rec. 1994, s. I-3999, punkt 14, och av den 23 mars 1995 i mål C-458/93, Saddik, REG 1995, s. I-511, punkt 12).

8 Domstolen betonade vidare att den information som ges i besluten om hänskjutande inte bara ger domstolen en möjlighet att ge användbara svar, utan också ger medlemsstaternas regeringar samt andra berörda parter en möjlighet att framställa synpunkter i enlighet med artikel 20 i domstolens stadga. Det åligger domstolen att se till att denna möjlighet säkerställs, med beaktande av att det enligt den ovan nämnda bestämmelsen endast är besluten om hänskjutande som delges de berörda parterna (dom av den 1 april 1982 i de förenade målen 141/81, 142/81 och 143/81, Holdijk m. fl., Rec. 1982, s. 1299, punkt 6, och det ovannämnda beslutet i målet Saddik, punkt 13).

9 Det är riktigt att domstolen har medgett att kravet på den nationella domstolen att ange den bakgrund och de tillämpliga bestämmelser till vilka de frågor hänför sig som den har ställt inte är lika ovillkorligt för det fall att frågorna avser precisa tekniska aspekter och gör det möjligt för domstolen att ge ett användbart svar, även om den nationella domstolen inte på ett uttömmande sätt har redogjort för det rättsliga och faktiska läget (dom av den 3 mars 1994 i mål C-316/93, Vaneetveld, Rec. 1994, s. I-763, punkt 13).

10 I det ovannämnda beslutet i målet Banco de Fomento e Exterior konstaterade domstolen emellertid att detta inte var fallet i det målet, eftersom beslutet om hänskjutande inte innehöll några upplysningar som svarade mot de krav som det hade erinrats om tidigare.

11 Domstolen påpekade att beslutet om hänskjutande inte innehöll vare sig några upplysningar från den nationella domstolen avseende det rättsliga och faktiska läget i det mål som är anhängigt vid den eller skälen till att den ansåg att svaren på de tolkningsfrågor som hade framställts av svarandena i målet vid den nationella domstolen var nödvändiga för att döma i saken. Således konstaterade domstolen att de rättsliga och faktiska omständigheterna endast kunde fastställas genom en granskning av inlagorna från parterna i målet vid den nationella domstolen.

12 I förevarande beslut om hänskjutande har den nationella domstolen inledningsvis informerat om de grunder som har åberopats av svarandena i målet vid den nationella domstolen, och i synnerhet 1) att det av BFE åberopade lagdekretet har upphävts, 2) att BFE inte kan använda sig av det indrivningsförfarande som föreskrivs för skatteärenden för att driva in eventuella fordringar från svarandena i målet vid den nationella domstolen, 3) att det, även om lagdekretet fortfarande vore i kraft, skulle strida mot gemenskapsrättens regler om frihet att tillhandahålla tjänster och

mot konkurrensrätten om BFE skulle kunna använda sig av det indrivningsförfarande som föreskrivs för skatteärenden för att driva in de fordringar som indrivningsåtgärden avser, och, slutligen, 4) att det framgår av BFE:s stadgar att den inte har tilldelats några offentliga uppdrag av allmänintresse, utan endast har getts möjligheter att agera på bankmarknaden på samma villkor som en affärsbank.

13 Beträffande den sistnämnda grunden har den nationella domstolen uppgett att svarandena i målet vid den nationella domstolen har påstått att BFE har en rad privilegier som ger den en särskild ställning på den portugisiska och den europeiska bankmarknaden. Bland annat undantas BFE från skatteplikt, den beviljas särskilda privilegier i fråga om krediter, den får tillgång till information från offentliga myndigheter, den kan använda sig av ett förenklat förfarande vid upprättandet av filialer, den kan använda sig av systemet för skatteindrivning vid indrivning av fordringar (vilket innebär att den undkommer diverse utlägg, kostnader och utgifter i samband med förfarandet), och dess handlingar erkänns som exekutionstitel, den har skattefördelar för att lättare erhålla krediter och den kan utnyttja det offentliga expropriationssystemet i eget syfte. Svarandena anser därför att den nationella domstolen, på grund av artiklarna 90.1, 92.1 och 59 i fördraget, inte kan tillämpa lagdekretet (i synnerhet artiklarna 2, 3, 22, 40, 42, 43, 44 och 45).

14 Enligt den nationella domstolen har BFE påstått att fördelarna som lagdekretet ger är förenliga med den italienska lagen, som "tillåter och upprätthåller en särbehandling i liknande men inte likvärdiga situationer", och att de inte strider mot EG-fördraget.

15 Slutligen har den nationella domstolen uppgett att omständigheterna i målet är ostridiga och att det endast återstår att applicera "tillämpningsföreskrifter till lagen" på dessa omständigheter.

16 Det kan konstateras att det i förevarande beslut om hänskjutande fortfarande saknas upplysningar som uppfyller de krav som det erinrats om tidigare. Vidare har den nationella domstolen, liksom i det tidigare beslutet, endast återgett de frågor som har föreslagits av svarandena i målet vid denna.

17 Det skall påpekas att den nationella domstolen inte har uttalat sig om huruvida lagdekretet fortfarande är i kraft, en fråga som har väckts av svarandena i målet vid denna, bland annat med avseende på det särskilda förfarandet om indrivning av fordringar. Vidare har den nationella domstolen inte i tillräcklig grad redogjort för de nationella rättsregler som de ställda frågorna hänför sig till utan har endast hänvisat till "tillämpningsföreskrifter till lagen".

18 Vad gäller de två första frågorna skall det i detta hänseende påpekas att den nationella domstolen inte har lämnat några upplysningar om beskaffenheten av BFE:s verksamhet, om det uppdrag den har tilldelats och om dess bolagsform. Vidare har den nationella domstolen inte lämnat några upplysningar om BFE:s privilegium att driva in fordringar enligt det indrivningsförfarande som föreskrivs för skatteärenden och i synnerhet om det endast är BFE som åtnjuter ett sådant privilegium.

19 Under dessa omständigheter kan det, med tillämpning av artikel 92 i rättegångsreglerna, konstateras att det är uppenbart att den nationella domstolens frågor inte kan prövas.

Rättegångskostnader

20 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN

följande beslut:

Begäran om förhandsavgörande från Tribunal Cível da Comarca de Lisboa kan inte prövas.

Luxemburg den 30 juni 1997

R. Grass — Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias — Ordförande